

недостатньою розробленістю педагогічних й методичних засад її забезпечення; між соціальним запитом на європейські стандарти професійної підготовки майбутніх офіцерів та відсутністю науково-обґрунтованої системи й готовності навчальних закладів до такої підготовки; між необхідністю визначення змістових компонентів фахової підготовки та місцем цих компонентів у моделі випускника вищого навчального закладу Міністерства внутрішніх справ України; між визначеними термінами фахового навчання та реалізацією освітньо-професійних програм підготовки майбутніх офіцерів Міністерства внутрішніх справ України; між необхідністю запровадження у процес фахової підготовки майбутніх офіцерів сучасних форм та методів навчання та відсутністю в науковій, науково-методичній літературі обґрунтування та реалізації підходів щодо вибору таких форм та методів.

Зважаючи на вище викладене, серед шляхів удосконалення фахової підготовки майбутніх офіцерів Міністерства внутрішніх справ вбачаємо: приведення та модернізацію навчально-матеріальної бази у відповідність із сучасними вимогами щодо рівня підготовки фахівців; покращення навчально-методичного забезпечення навчально-виховного процесу; застосування у навчально-виховному процесі новітніх інноваційних розробок та технологій; посилення практичної спрямованості фахової підготовки та виховання майбутніх правоохоронців; удосконалення тактико-бойової підготовки майбутніх офіцерів; залучення майбутніх офіцерів до самостійних наукових досліджень; підвищення іміджу працівника правоохоронних органів системи Міністерства внутрішніх справ серед населення України.

Таким чином, досягнення кардинальної перебудови й удосконалення системи фахової підготовки майбутніх офіцерів Міністерства внутрішніх справ України можливе лише за умови ефективного подолання протиріч та основних викликів реформування системи МВС України на всіх її рівнях.

Шеховцова Е.В.,
аспірант ХНУВС

ОСОБЛИВОСТІ КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТУ ПРОФЕСІЙНИХ НАСТАНОВЛЕНЬ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

У нашому дослідженні когнітивний компонент професійних настановлень майбутніх правоохоронців визначається як знання курсантів особливостей та специфіки їх майбутньої професійної діяльності, а саме:

позитивних сторін і труднощів її виконання, вимог за процес і результат праці, розуміння значущості самоосвіти в процесі становлення професіонала тощо. Для його вивчення нами була розроблена анкета, яка дозволила визначити основні переконання, уявлення та інші когніції курсантів щодо особливостей їх майбутньої професійної діяльності

В анкеті були використані відкриті, закриті, поліваріативні, рангові питання. Відкриті питання, на відміну від закритих, не містять підказок і дають більш багату за змістом інформацію, тому дозволили курсантам висловити власну думку з усіма подробицями і актуальними проблемами; поліваріативні питання – дали набір варіантів відповідей, з якого курсант міг вибрати одну або декілька; рангові – впорядкувати перераховані відповіді за ступенем значущості для курсанта та дати певну оцінку.

У дослідженні приймали участь 72 курсанта першого курсу навчання та 102 курсанта другого курсу навчання.

Отримані результати свідчать про те що у 41,7% курсантів першого курсу і 17,7% курсантів другого курсу в процесі навчання у вузі змінилася думка про їх майбутню професію. Так, 25,0% першокурсників статистично значимо ($p \leq 0,05$) частіше ніж курсанти другого курсу навчання вважали, що у працівників міліції значно менше відповідальності та обов'язків. А 16,7% курсантів першого курсу статистично значимо ($p \leq 0,01$) частіше, ніж другокурсники вважали, що працівники міліції отримують високу заробітну платню. Курсанти другого курсу (11,9%) статистично значимо ($p \leq 0,05$) частіше, порівняно з першокурсниками, думали, що населення більше поважає міліцію та цінить їх професійну діяльність

Визначено, що у розумінні специфіки майбутньої професії правоохоронця більшість першокурсників показують власну необізнаність. Так, 50,0% курсантів першого курсу вважають, що виконуючи професійні обов'язки правоохоронця у них взагалі не буде труднощів. Зазначимо, що серед респондентів другого курсу так думають лише 23,6% курсантів. Крім того, 16,7% першокурсників статистично значимо ($p \leq 0,05$) частіше, порівняно з другокурсниками, взагалі не знають з якими проблемами можуть зіштовхнутися. На рівні статистичної значимості ($p \leq 0,05$) визначено, що 16,7% першокурсників вважають головною проблемою майбутньої професійної діяльності низьку заробітну платню. А 8,3% курсантів першого курсу основну проблему вбачають у керуванні підлеглими. Ненормований робочий день та дефіцит часу вбачають як головні труднощі професії правоохоронця 8,3% першокурсників і 17,7% другокурсників.

Курсанти другого курсу навчання демонструють більшу обізнаність щодо особливостей професії правоохоронця оскільки

вказують значно ширше коло проблем і труднощів які їх можуть спіткати у майбутній професійній діяльності. Так, 11,7% другокурсників статистично значимо ($p \leq 0,05$) більше ніж першокурсники знають, що їх майбутня робота передбачає наявність стресів та труднощі в адаптації до нових умов несення служби і нового колективу.

Відповіді на питання «Як Ви вважаєте, що дасть Вам особисто обрана професія?» дали можливість встановити особливості уявлень курсантів про позитивні сторони професійної діяльності правоохоронця. Виявлено, що першокурсники мають дещо хибні та незрілі уявлення про зміст майбутньої професії оскільки 16,7% курсантів 1-го курсу вважають, що особисто для них професія дасть можливість захищати людей від злочинців і забезпечувати їм безпеку; 25,0% першокурсників статистично значимо ($p \leq 0,01$) частіше, ніж другокурсники, вважають, що їх майбутня професія надійна, для справжніх чоловіків і дозволить їм підтримувати стабільність у сім'ї; 16,7% курсантів першого курсу статистично значимо ($p \leq 0,05$) частіше, порівняно з другокурсниками, думають підвищити власну фізичну підготовку і загартуватися завдяки виконанню професійних обов'язків. Крім того, 25,0% курсантів першого курсу вважають, що професія правоохоронця підвищить їх статус, престиж і дасть можливість впливати на людей.

У майбутній професії правоохоронця другокурсники вбачають для себе значну кількість позитивних сторін, а саме: регулярна, стабільна робота (17,7%), повага і вдячність людей (5,8%), підвищення статусу та можливість впливати на людей (29,4%). Також 11,7% опитаних другого курсу вважають, що професійна діяльність правоохоронця дасть можливість для саморозвитку їх особистості, у респондентів першого курсу так думають лише 8,3% курсантів.

Аналіз відповідей на питання «Чому Ви вважаєте, що Вам підходить саме ця професія?» показав, що більшості першокурсників (33,3%) вважають власні здібності та риси характеру необхідними працівнику ОВС, серед другокурсників так думають 23,6% курсантів. Подобається професія правоохоронця 25,0% першокурсників і 17,7% другокурсників. Такі дані можуть свідчити про ситуаційний тип мотивації який пов'язаний з романтичною привабливістю професії і вибором професії охоронця порядку під впливом викривлених уявлень про її зміст.

Найголовнішим у підготовці до служби в ОВС на думку як першокурсників (58,3%) так і курсантів другого курсу (64,7%) є проходження практики та стажування на посаді. Не менш значимими вони вважають якості особисті, мотивацію до служби та спрямованість курсанта, у 58,3% першокурсників і 29,4% другокурсників ця категорія займає друге рейтингове місце.

Таким чином, аналізуючи отримані результати ми бачимо що курсанти першого курсу у розумінні специфіки майбутньої професії правоохоронця більше ніж курсанти другого курсу демонструють власну необізнаність. Для курсантів другого курсу характерним є усвідомлення можливості виникнення труднощів у професійній діяльності та необхідності самовдосконалення та саморозвитку у їх подоланні.

Шелег Л.С.,
практичний психолог Психологічного
центру ЛСК

МЕТОДИ КОРЕКЦІЇ ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ У ПРАЦІВНИКІВ МІЛІЦІЇ

Як засвідчує наш практичний досвід, ефективними методами корекції психосоматичних розладів є рефлексотерапія та тілесно-орієнтована психотерапія.

Рефлексотерапія – вплив на біологічно активні точки тіла. Ефективність такого комплексу проявляється в зміні психоемоційного стану, внаслідок чого підвищуються адаптивні можливості організму. Під впливом рефлексотерапії організм переходить на енергетично більш вигідні шляхи підтримки сталості внутрішнього середовища. Спостерігається поліпшення загального стану, підвищення працездатності, зниження втоми, зменшується кількість простудних захворювань.

Розрізняють дві специфічних області застосування рефлексотерапії: 1) рефлексопрофілактика і реабілітація втоми і перевтоми – використовується як засіб відновлення спеціальної і загальної працездатності; 2) рефлексопрофілактика професійного стресу шляхом підвищення адаптивних можливостей організму.

Рефлексотерапія відіграє важливу роль, оскільки дозволяє впливати на глибинні рівні психофізіологічної організації людини. Психічна травматизація відбувається тоді, коли стресогенна подія впливає саме на ці глибинні психічні структури. Через пережиту екстремальну ситуацію може втратитися базове почуття захищеності і довіри до навколишнього світу, основа якого закладається в дитинстві – багато в чому завдяки тілесному контакту з дорослими. Тому тілесний контакт може «повернути» людину до досвіду дитячого років і допомогти відновити глибинне відчуття надійності, стабільності і підтримки. У такий спосіб переборюється емоційна відчуженість, зростає здатність до емоційно-близьких відносин з іншими людьми.